

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

SZEMÉLYES ADATOK

Név **DR. HATTYÁR HELGA**

Ímél hattyar.helga@btk.elte.hu

Születési év 1974

KUTATÁSI TERÜLETEK Magyarországi jelelő közösségek nyelvhasználata; siketek nyelvelsajátítása, nyelvi szocializációja, kommunikatív kompetenciái; identitásgyakorlatok a siket közösségekben; siket gyerekeket nevelő halló szülők traumafeldolgozási stratégiái és identitáskonstruálása; edukációs nyelvészet; jelnyelvi lexikográfia; beszélt nyelvi vizsgálatok (pl. [BUSZI](#))

PUBLIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG [MTMT](#)

VÉGZETTSÉG, EGYETEMI

TANULMÁNYOK

1999–2002	ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola, Magyar nyelvészeti doktori program
1993–1999	ELTE BTK, általános és alkalmazott nyelvészet szakos előadó
1994–1999	ELTE BTK, magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanár

TUDOMÁNYOS FOKOZATOK, CÍMEK

2009	PhD (ELTE BTK) (A magyarországi siketek nyelvelsajátításának és nyelvhasználatának szociolingvisztikai vizsgálata)

MUNKAHELYEK, BEOSZTÁSOK

2010–	egyetemi adjunktus, ELTE BTK, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék
2010–	tudományos munkatárs (2024-től kutatócsoport-vezető), Nyelvtudományi Kutatóközpont, Többsnyelvűségi és Edukációs Nyelvészeti Kutatócsoport (2020-ig MTA Nyelvtudományi Intézet, Többsnyelvűségi Kutatóközpont)

2004-2010	tudományos munkatárs, MTA Nyelvtudományi Intézet, Élőnyelvi Osztály
1999-2002	fiatal kutató, MTA Nyelvtudományi Intézet, Élőnyelvi Osztály
1999–2009	magyar nyelv és irodalom szakos tanár, Óbudai Gimnázium

OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Képzésekben való részvétel	Magyar alapszak, OT magyartanári képzés, alkalmazott nyelvészeti MA, magyar jelnyelvi minor. Oktatott tárgyak: A jelnyelvészeti kutatások gyakorlata; Esélyegyenlőségi tanulmányok; Jelnyelvi korpuszok és szótárak; Nyelv és társadalom; Nyelv, interakció és identitás; Nyelvi kisebbségek, nyelvi jogok, nyelvi tervezés; Szociolingvisztika; Szociolingvisztikai kutatások.
-----------------------------------	---

Oktatás más intézményben	A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége által működtetett akkreditált jelnyelvi tolmácsképzésben nyelvészeti tárgyak oktatása, 2006, 2012-2013
---------------------------------	--

A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége és a Miskolci Egyetem által indított Jelnyelvi mentor szakirányú továbbképzésben jelnyelvészeti tárgyak oktatása, 2010

ÖSZTÖNDÍJAK, PÁLYÁZATOK

Ösztöndíjak

1999-2002	Fiatal kutatói ösztöndíj, MTA Nyelvtudományi Intézet, Élőnyelvi Osztály
-----------	---

Pályázatban való részvétel

2021–2023	<i>Romani Digitális Tudástér: Innovatív romani–magyar digitális oktatási-kulturális kompetenciafejlesztés és segédanyag-csomag létrehozása regionális modellek alkalmazásával</i> (ERASMUS+, 2020-1-HU01-KA226-SCH-094146). HUN-REN NYTK Többnyelvűségi és Edukációs Nyelvészeti Kutatócsoportja, vezető: Bartha Csilla. Részt vevő kutató.
-----------	---

2016–2021	<i>NyelvEsély: Nyelvileg tudatos iskola, kétnyelvű siketoktatás és a nyelv által kiaknázható tudás innovatív módszereinek, eszközeinek fejlesztése</i> (Magyar Tudományos Akadémia, SZ-007/2016 MTA Tantárgypedagógiai Program). MTA Nyelvtudományi Intézet Többnyelvűségi Kutatóközpontja, projektvezető: Bartha Csilla. Részt vevő kutató.
-----------	--

- 2013–2014 *JelEsély: A magyar jelnyelv sztenderdizációjának elméleti és gyakorlati lépései* (TÁMOP 5.4.6/B-13/1-2013-0001). MTA Nyelvtudományi Intézet Többszínűség Kutatóközpontja, szakmai vezető: Bartha Csilla. Szakmaivezető-helyettes és témavezető.
- 2010–2011 Tedd hozzá a magadét 9. alprojekt: Identitás – A siketek nyelvhasználati szokásait feltáró kutatás (FOG-FOF-10-0055). Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége – MTA Nyelvtudományi Intézet Többszínűség Kutatóközpontja. Részt vevő kutató.
- 2009 TÁMOP 5.4.5, A fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés szakmai hátterének kialakítása, Felsőfokú jelnyelvi képzések kidolgozása című pályázata keretében részvétel négy egyetemi képzés létesítési és indítási dokumentációjának kidolgozásában. ELTE. Részt vevő kutató, oktató.
- 1999–2009 Részvétel a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú (BUSZI) munkálataiban (OTKA T 025997, 1998–2000, témavezető: Kontra Miklós; AKP 2000–119 1,1, 2001–2002, témavezető: Kontra Miklós; OTKA K 60403, 2006–2009, témavezető: Kontra Miklós). MTA Nyelvtudományi Intézet Élőnyelvi Osztálya. Résztvevő.

DÍJAK, ELISMERÉSEK

- 2012 Oros Kálmán-érem (Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége)

TUDOMÁNSZERVEZŐI TEVÉKENYSÉG

Konferenciaszervezés

- 2009– Jeles Nap (a jelnyelvi minor/specializáció rendezvénye, ELTE BTK)
- 2011 [Multilingualism in Europe: prospects and practices in East-Central Europe](#), 25th–26th March 2011, Budapest, MTA Nyti – Mercator, szervezőbizottsági tag

VÁLOGATOTT PUBLIKÁCIÓK

- 2025 A nyelvnélküliségtől a közös tudáskonstruálásig. A siketség és a jelnyelvek magyarországi diskurzusainak vázlata. In: Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.): *Az élő Akadémia kétszáz éve. A nyelvtudomány és az MTA*. Budapest: MTA – ELTE HTK, 599–660. (Bartha Csilla szerzőtárssal.)

- 2024 Jelnyelv-elsajátítás és a nyelvi fejlődés változatosság. In: Svindt Veronika – Bóna Judit (szerk.) *Általános Nyelvészeti Tanulmányok 36.: Tanulmányok az anyanyelv-elsajátítás köréből*. Budapest: Akadémia Kiadó, 135–164.
- 2021 Van-e Budapesten zárt ë? In: Kontra Miklós és Borbély Anna (szerk.): *Tanulmányok a budapesti beszédről a Budapesti Szociolingvisztikai Interjú alapján*. Budapest: Gondolat Kiadó. 147–164. (Kontra Miklós és Vargha Fruzsina Sára szerzőtársakkal.)
- 2020 Nyelvi fejlődés, nyelvi hozzáférés – Siket gyerekek magyar nyelvi kompetenciái. In: Heltai János Imre és Oszkó Beatrix (szerk.), *Nyelvi repertoárok a Kárpát-medencében és azon kívül. Válogatás a 20. Élőnyelvi Konferencia (Budapest, 2018. augusztus 30. – szeptember 1.) előadásaiból*. Budapest: Nyelvtudományi Intézet, 104–122. (Bokor Julianna szerzőtárssal)
- 2006 [A magyarországi siketek közössége és a magyarországi jelnyelv](#). In: Kiefer Ferenc (főszerk.), *Magyar nyelv* (Akadémiai kézikönyvek). Budapest, Akadémiai Kiadó, 852–906. (Bartha Csilla és Szabó Mária Helga társszerzőkkel)

Budapest, 2026. 01. 09.